

ΦΡΑΟΥΛΟΧΩΡΑΦΑ - ΝΕΑ ΜΑΝΩΛΑΔΑ

Τίποτα δεν έχει αλλάξει

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΒΑΦΕΙΑΔΗ | ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Παρά τη θύελλα που ξεσήκωσαν τα πρόσφατα γεγονότα, η κατάσταση παραμένει ανεξέλεγκτη και η υποκρισία ξεχειλίζει. Ο «κόκκινος χρυσός» μαζεύεται, όπως και πριν, από ανασφάλιστους αλλοδαπούς, κυρίως Μπανγκλαντεσιανούς, που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και εξακολουθούν να ζουν στους «καταυλισμούς της ντροπής», πέφτοντας θύματα εκμετάλλευσης αλλά και εκβιασμών από τα κυκλώματα διακίνησης, υπό το ένοχο πάντα βλέμμα της τοπικής κοινωνίας και της πολιτείας.

Ζουν ανά 20 ή 30 σε θερμοκήπια, ακριβώς δίπλα στα φραουλοχώρα. Τρώνε κυρίως ρύζι και αρκετοί υποσιτίζονται.

M

ια επίσκεψη στην περιοχή αρκεί για να διαφυστούν τα πολυάριθμα δημοσιεύματα, σύμφωνα με τα οποία μετά το αιματηρό περιστατικό οι φράουλες σαπίζουν στα χωράφια και τα ψυγεία, «αφού οι εργάτες φοβούνται να πάνε στη δουλειά για να αποφύγουν τη σύλληψη και την απέλασή τους, λόγω της έντασης των ελέγχων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και της Οικονομικής Αστυνομίας». Στην πραγματικότητα, τίποτα απολύτως δεν έχει αλλάξει. Τα θερμοκήπια είναι γεμάτα από χιλιάδες εργάτες, που δουλεύουν σκυφτοί και εναλλάσσονται σε βάρδιες, τα τελάρα φεύγουν με μικρά φορτηγά για τα συσκευαστήρια και

από εκεί με νταλικές για την αγορά, εγχώρια και ξένη.

Ακόμη και στα φραουλοχώρα της «Βαγγελάτος Α.Ε.», παρά το γεγονός ότι εκεί, μέσα σε θερμοκήπια, ζουν ακόμα οι 150 Μπανγκλαντεσιανοί που διεκδικήσαν ανεπιτυχώς να εισπράξουν τα δεδουλευμένα 6 μηνών και έχουν σταματήσει να δουλεύουν, τη θέση τους έχουν πάρει Βούλγαροι και Ρουμάνοι, κυρίως Τσιγγάνοι. Ειδικά οι Μπανγκλαντεσιανοί, που είναι και οι περισσότεροι, δέχονται και υπομένουν τα πάντα, αφού στη χώρα τους δεν υπάρχουν δουλειές και έχουν πολλά στόματα να θρέψουν.

Εδώ παράγεται εντατικά πάνω από το 95% της εγχώριας φράουλας. Πάνω από 40.000 τόνοι, εκ των οποίων οι περισσότεροι εξάγονται κυρίως στη Ρωσία, την Ουκρανία, τη Γερμανία και την Ιταλία. Σε μια ακτίνα 15 χιλιομέτρων γύρω από τη Νέα Μανωλάδα, στην περιοχή της Βουπρασίας, στα σύνορα Αχαΐας - Ηλείας, σε έκταση 12.000 στρεμμάτων απλώνονται χιλιόμετρα ολόκληρα από χαμηλά πλαστικά θερμοκήπια. Η καλλιέργεια της φράουλας άρχισε εδώ ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του '70 και πήρε μεγάλη έκταση από το 2004 και μετά.

Οι «φραουλάδες»

«Φραουλάδες» αποκαλούν στη Μανωλάδα τους παραγωγούς φράουλας. Ο Νίκος Βαγγελάτος, του οποίου οι επιστάτες πυροβόλησαν τους Μπανγκλαντεσιανούς εργάτες, παραμένει ακόμα στο νοσοκομείο, επικαλούμενος προ-

βλήματα στην καρδιά του, προκειμένου να μην εγκλειστεί στη φυλακή. Είναι και ο μοναδικός που δεν είναι ντόπιος. Ο Φώτης Κυριαζής, πρόεδρος του συνεταιρισμού «Υρμίνη», είχε πάει στην Αθήνα για τη σύσκεψη με τα συναρμόδια υπουργεία και δεν είχε επιστρέψει. Ο Ανδρέας Γούργαρης, πρόεδρος του συνεταιρισμού «Ηλιδα», μου έκλεισε το τηλέφωνο: «Δεν γουστάρω, ρε, να σου μιλήσω», μου... εξήγησε.

Επισκέφτηκα τον Γιάννη Αρβανιτάκη στο συσκευαστήριο της εταιρείας του, δίπλα στη νέα εθνική οδό. Είχε συμμετάσχει και αυτός στη σύσκεψη στην Αθήνα, στην οποία πήραν μέρος, εκτός από τους φραουλοπαραγωγούς, τα υπουργεία Εργασίας, Εσωτερικών και Προστασίας του Πολίτη, το ΙΚΑ, ο ΟΓΑ, το Εμπορικό Επιμελητήριο και οι τοπικοί βουλευτές. Παραδέχεται πως η δουλειά γίνεται εξ ολοκλήρου από αλλοδαπούς εργάτες, που βρίσκονται παρά-

νομα στη χώρα, εργάζονται ανασφάλιστοι και ζουν σε άθλιες συνθήκες. «Κάνουμε συγκεκριμένες προτάσεις προκειμένου να νομιμοποιηθεί η δουλειά μας. Χρειαζόμαστε 1.000.000 μεροκάματα τη σεζόν, 80-90 μεροκάματα ανά στρέμμα. Το μεροκάματο είναι 23 ευρώ, άρα δίνουμε σε μεροκάματα συνολικά 23.000.000 ευρώ. Τους είπαμε, λοιπόν, στη σύσκεψη πως εμείς αυτά τα λεφτά δίνουμε και πως καλό θα ήταν να νομιμοποιηθούν οι εργάτες, να έχουν ασφαλιστική κάλυψη με εργόσημο. Αλλά για να κόψουμε εργόσημο, θα πρέπει να είναι νόμιμοι. Θα πρέπει, βέβαια, πρώτα να εξαντλήσουμε όλα τα περιθώρια από τον ΟΑΕΔ. Και από εκεί και πέρα, να συμπληρώνουμε με αλλοδαπούς, όσους μπορεί να πολιτεια από αυτούς τους παράνομους να νομιμοποιήσει, έστω και κατ' εξαίρεση, για να κλείσει αυτή η δουλειά νόμιμα. Εφόσον νομιμοποιηθούν, θα φτιάξουμε και ωραία καταλύματα, που θα πληρούν

όλες τις συνθήκες υγιεινής. Θα πρέπει βέβαια και η πολιτεία να βοηθήσει όσον αφορά την αδειοδότηση αυτών των οικισμών, να υπάρξει ευελιξία από την πολεοδομία. Μην ξεχνάτε πως το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής εξαγεται, πως υπάρχει εισροή 80-100 εκατομμυρίων ευρώ σε συνάλλαγμα. Το χρήμα αυτό κυκλοφορεί παντού, δουλεύουν άλλα 20-30 επαγγέλματα. Φάρμακα, λιπάσματα, κατασκευές, σούπερ μάρκετ, ρουκισμός, εργασία».

Οι εργάτες

Όποια ώρα και να περάσει κανείς από την εθνική οδό, θα δει μεγάλες ομάδες από μικροκαμωμένους Μπανγκλαντεσιανούς, Αιγύπτιους και Τσιγγάνους από τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία να πηγαίνουν στα χωράφια. Όπως είναι φυσικό, η παρουσία τους είναι πολύ έντονη και μέσα στα χωριά, απ' όπου απουσιάζει το ντόπιο νεανικό στοιχείο.

Στα «αμαρτωλά» φραουλοχώρα της «Βαγγελάτος Α.Ε.» οι Μπανγκλαντεσιανοί ζουν ακόμα στα κοντέινερ, ενώ στη δουλειά τους έχουν διαδεχθεί Βούλγαροι και Ρουμάνοι, κυρίως Τσιγγάνοι.

Χιλιόμετρα ολόκληρα από χαμηλά θερμοκήπια. Εδώ παράγεται εντατικά πάνω από το 95% της εγχώριας φράουλας.

Υπολογίζεται ότι στην περιοχή βρίσκονται 7.000 - 8.000 νεαροί εργάτες, πολλοί εκ των οποίων είναι ανήλικοι, που στη συντριπτική τους πλειονότητα δουλεύουν ανασφάλιστοι, οι ίδιοι που δουλεύουν άλλες εποχές στο καρπούζι, στις ελιές, στα εσπεριδοειδή ή σε άλλες αγροτικές και κτηνοτροφικές εργασίες. Ορισμένοι υποστηρίζουν εσφαλμένα πως οι Ρουμάνοι και οι Βούλγαροι εργάζονται νόμιμα, επειδή είναι υπήκοοι κράτους-μέλους της Ε.Ε. Στην πραγματικότητα βρίσκονται μεν νόμιμα στη χώρα, πλην όμως εργάζονται παράνομα, στην περίπτωση που δεν διαθέτουν άδεια εργασίας.

1.000.000 μεροκάματα χρειάζονται για να συλλεχθεί η σοδειά μας σεζόν.

Λέγεται πως το μεροκάματο στη φράουλα είναι 22 - 23 ευρώ. Αυτό υποστηρίζουν τόσο οι φραουλοπαραγωγοί όσο και οι εκπρόσωποι των εργατών, με τους τελευταίους πάντως να επισημαίνουν ότι αναγκάζονται να δουλεύουν 10 - 11 ώρες, αντί για 7 που προβλέπει η συμφωνία. Συχνά όμως, όταν φτάσει η ώρα της πληρωμής, οι εργάτες πέφτουν θύματα εκβιασμού από τα αφεντικά, υπό την απειλή πως θα τους καταδώσουν ως παρανόμους στην αστυνομία και θα απελαθούν και ενίοτε αναγκάζονται να συμβιβαστούν ακόμη και στο 30% των συμφωνηθέντων. Στα Λεχαινά άκουσα κάποιους που έκαναν λόγο για μεροκάματα από 8 έως 15 ευρώ. Ας σημειωθεί ότι το μεροκάματο στο Μπανγκλαντές είναι περίπου 1 ευρώ.

Οι εργάτες μένουν, ανά 20 έως 30, ακριβώς δίπλα στα χωράφια, σε θερμοκήπια, καλυμμένα εξωτερικά με μαύρες πλαστικές σακούλες για να περιορίζεται το φως του ήλιου, και εσωτερικά με χαρτόκουτες για μόνωση. Κοιμούνται στη σειρά στο πάτωμα πάνω σε πρόχειρα στρωσίδια και αφήνουν στο βάθος ένα χώρο για το μαγείρεμα, που τον

οριοθετούν με καλάμια. Χρησιμοποιούν το νερό της άρδευσης τόσο ως πόσιμο όσο και για καθαρισμό και μαγείρεμα και κάνουν τις φυσικές τους ανάγκες στην ύπαιθρο. Τρώνε κυρίως ρύζι και αρκετοί υποσιτιζονται. Δίνουν 20 € το μήνα ο καθένας ως ενοίκιο. Λιγότεροι μένουν σε κοντινότερα παρόμοια συνθήκες και κάποιοι άλλοι σε παραγκουπόλεις μέσα στα χωριά, ο ένας πάνω στον άλλο, με ενοίκιο 40 €.

Τα «κομάντα»

Οι Μπανγκλαντεσιανοί έχουν περίπου ανά 30 έναν επικεφαλής, ο οποίος αποκαλείται «κομάντο» (αυτός που κάνει κουμάντο) ή «μαστούρης» στη γλώσσα τους. Αυτός κανονίζει τις επαφές με τον εργοδότη, τις πληρωμές, τη διαμονή, υποδέχεται τους καινούργιους που έρχονται. Κάθε κομάντο στέλνει μηνιαίως στο Μπανγκλαντές αρκετές χιλιάδες ευρώ.

Στο παλιό δημαρχείο στη Βάρδα συνάντησα έναν από αυτούς σε μια εκδήλωση γνωριμίας, που διοργάνωσε η «Ανθρώπινη Αλληλεγγύη» Αμαλιάδας με τους 150 εργάτες που παραμέ-

νουν ακόμα απλήρωτοι από τη «Βαγγελιάτος Α.Ε.». Είναι ο Χαν Λίτον. Μπήκε παράνομα στη χώρα μας το 1998 και από το 2002 νομιμοποιήθηκε. Μιλάει Ελληνικά και αναλαμβάνει στην εκδήλωση να εκπροσωπήσει τους ομογενείς του. Οι τραυματισμένοι από τα ψιλά σκάγια (για πουλιά) δείχνουν τα τραύματά τους - ένας έχει δεχτεί πολλά στο πόδι και δεν μπορεί να περπατήσει. Άλλοι δύο παραμένουν στο νοσοκομείο, ο ένας είχε χτυπηθεί στο μάτι και ο άλλος στην πλάτη.

Με βάση τη διαβεβαίωση του υπουργού Προστασίας του Πολίτη, Νίκου Δένδια, πως δεν θα απελαθούν οι τραυματίες, ο Λίτον ζητάει εκ μέρους όλων να νομιμοποιηθούν και οι 150. «Πήγαμε όλοι μαζί στον πόλεμο. Σε κάθε πόλεμο κάποιοι τραυματίζονται, όμως όλοι κινδυνεύουν. Είμαστε καλοί εργάτες εμείς οι Μπανγκλαντεσιανοί, ήρθαμε εδώ για να δουλέψουμε, βγάζουμε 30 - 35 τελάρα φράουλες σε 7 ώρες, ενώ οι Βούλγαροι και οι Ρουμάνοι, που δουλεύουν τώρα στη θέση μας, μόλις 15. Γι' αυτό ζητάμε να νομιμοποιηθούμε όλοι».

Επιφυλάξεις για το ρόλο των «κομά-

των» έχει πάντως ο δήμαρχος Ανδραβίδας - Κυλλήνης, Δημήτρης Αρβανίτης: «Έχουμε καταγγελίες ότι κάποια «κομάντα» δεν τους πληρώνουν ή ότι τους παρακρατούν κάποιο ποσό. Κατευθύνουν τις ομάδες, πηγαioέρχονται στην Αθήνα, φέρνουν κάποιους εδώ για δουλειά, πιθανόν να ενέχονται και στο δουλεμπόριο». Δυστυχώς οι καταγγελίες επιβεβαιώθηκαν προ ημερών, όταν ένας κομάντο, ο Νασίρ, τραμάτισε με μαχαίρι δύο ομοεθνείς του που διαμαρτυρήθηκαν, επειδή τους είχε παρακρατήσει δεδουλευμένα 45 ημερών.

Τα κυκλώματα

Είναι δεδομένο πως τα κυκλώματα διακίνησης ανθρώπων κάνουν χρυσές δουλειές. Το λένε, άλλωστε, οι ίδιοι οι εργάτες. Για τους Μπανγκλαντεσιανούς η διαδρομή είναι συνήθως αεροπορικά μέχρι το Ιράν και από εκεί μέσω Τουρκίας στην Ελλάδα. Η ταρίφα 3.000 - 5.000 ευρώ. Κάποιοι που δεν έχουν τα χρήματα δουλεύουν στις χώρες διέλευσης για να ξεπληρώσουν. Κάποιοι άλλοι ξεπληρώνουν από την Ελλάδα. Πολύ συχνά πληροφορούμαστε από τα δελ-

τία ειδήσεων για περιπτώσεις ομηρίας, όπου τους κρατούν αλυσοδεμένους μέχρι να ξεπληρώσουν τα οφειλόμενα οι συγγενείς τους. Στις αρχές Μαΐου, μάλιστα, συνελήφθησαν από το Α/Τ Βάρδας τέσσερις Μπανγκλαντεσιανοί στην παρακούπολη της Νέας Μανωλάδας, κοντά στο γήπεδο, που ζητούσαν 6.000 ευρώ ως λύτρα από τον αδελφό ενός συμπατριώτη τους, τον οποίο συνεργάτες τους κρατούσαν όμηρο στην Κωνσταντινούπολη. Υπενθυμίζεται ότι το 2006 εξαρθρώθηκε στην περιοχή ένα κύκλωμα δημοτικών υπαλλήλων που «νομιμοποιούσε» επί σειρά ετών χιλιάδες αλλοδαπούς με πλαστά έγγραφα, υπόθεση της οποίας η εκδίκαση αναβάλλεται έως σήμερα.

Η πρεσβεία

Ο πρέσβης του Μπανγκλαντές στην Αθήνα, Γκολάμ Μοχάμαντ, επισκέφτηκε δύο φορές την περιοχή μετά τους πυροβολισμούς. Μαζί του ήταν και ο Α' σύμβουλος της πρεσβείας, Τζαμάλ Χουσεΐν. Μετέφερε τρόφιμα για τους απλήρωτους συμπατριώτες του και συμμετείχε σε κάποιες συσκέψεις με τοπι-

ΧΑΝ ΛΙΤΟΝ, ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ «Αρχισαν να πυροβολούν χωρίς να υπάρξει αφορμή»

«Πήγαμε τρία κομάντα στο συσκευαστήριο στον Λάππα στις 2 το μεσημέρι. Είχαμε πάρει τηλέφωνο από τις 11 το πρωί. Ζητήσαμε μία ακόμη φορά να πληρωθούμε, μας χρωστούσαν μεροκάματα έξι μηνών, περίπου 200.000 ευρώ, όλο κάποια δικαιολογία έβρισκαν για να μη μας πληρώσουν. Ήταν ο Βαγγελιάτος εκεί. Μας είπε να πάμε για δουλειά. “Έχουμε τόσους μήνες να πληρωθούμε, πώς να πάμε στη δουλειά, δεν έχουμε ούτε κάρτα να πάρουμε τηλέφωνο τις manάδες μας, τις γυναίκες μας, τα παιδιά μας”, του λέμε. Μας είπε πως δεν μπορεί να μας πληρώσει και ζήτησε να μαζέψουμε τα πράγματά μας και να φύγουμε. “Αν δεν πάτε στη δουλειά, θα σας χτυπήσουμε, θα φωνάξουμε την αστυνομία, μην ξεχνάτε πως βρίσκεστε παράνομα εδώ”, μας είπε. Ήταν εκεί και ο Θόδωρος και ο Γιώργος Χαλούλης, οι επιστάτες. Του είπαμε πως κάποιοι από εμάς έχουμε χαρτιά και δεν φοβόμαστε την αστυνομία. Καθίσαμε εκεί περίπου μισή ώρα. Επέμεινε να φύγουμε, να πάμε στον καταυλισμό. Επιστρέψαμε στη Μανωλάδα. Εκεί μας απείλησε και πάλι ο Χαλούλης πως θα φωνάξει την αστυνομία και θα πάμε στη φυλακή. Μας είπε ότι κανόνισε να έρθουν άλλοι εργάτες στα χωράφια στις 4. Του είπαμε πως αυτό δεν μπορεί να γίνει, πως δεν είναι σωστό από τη στιγμή που έχουν εμάς απλήρωτους. Παρά τις αντιδράσεις μας, τους έφεραν. Οπως καθόμασταν δίπλα στα δέντρα, ήμασταν περίπου 150 άτομα, πέρασε το φορτηγό με τους άλλους εργάτες και μας κορόιδευσαν. Είπαμε στον Χαλούλη να διώξει τους καινούργιους, του εξηγήσαμε πως αν μας πληρώσουν θα πάμε εμείς να δουλέψουμε. Είχε πάει 5 η ώρα. Πήρε αυτός τηλέφωνο το αφεντικό, κάτι του είπε αυτός και λέει “έρχομαι”. Ετρεξε μέχρι το βενζιναδικο, όπου ήταν ένα άλλο αμάξι, που οδηγούσε ο γιος του Βαγγελιάτου, ο Ανδρέας. Πήγαν στο σπίτι, πήραν τα όπλα και επέστρεψαν σε ένα τέταρτο. Όταν ήρθε το αμάξι, κάναμε χώρο να περάσει. Μόλις μας προσπέρασε, σταμάτησε και, χωρίς να υπάρξει αφορμή, αυτοί κατέβηκαν και άρχισαν να πυροβολούν. Κάποιος έπεσε κάτω τραυματισμένος, ένας άλλος έπεσε στο χωράφι, χτυπήθηκαν πολλοί».

Ο τόπος της επίθεσης, δίπλα στην εθνική οδό.

κούς παράγοντες. Χαρακτήρισε το περιστατικό «μεμονωμένο» και συμβούλευσε τους εργάτες να τηρήσουν στάση αναμονής, να περιμένουν να εφαρμοστεί ο νόμος. «Δεν ήρθαμε εδώ για να ζητήσουμε πράγματα. Είναι μια συνάντηση για να φτιάξουμε μια καλή σχέση των Ελλήνων με τους εργάτες μας». Απευθύνθηκα στην πρεσβεία, μιλώντας επανειλημμένως με τον Τζαμάλ Χουσεΐν, του ζήτησα να μου αναφέρει τι ακριβώς πέτυχαν από αυτές τις συναντήσεις, παρά όμως τις συνεχείς διαβεβαιώσεις του, ακόμα περιμένω την απάντηση.

Οι έλεγχοι

Οι υποτιθέμενοι έλεγχοι που έκαναν στην περιοχή μετά το συμβάν κλιμάκια της Οικονομικής Αστυνομίας, του ΣΕΠΕ και της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης (ΕΥΠΕΑ) του ΙΚΑ μπορεί να πολυδιαφημίστηκαν από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, δεδομένου ότι η εισφοροδιαφυγή φτάνει τα 6,5 δισεκατομμύρια ευρώ το χρόνο, στην

πραγματικότητα όμως ήταν μια προσπάθεια εντυπωσιασμού, αφού οι ελεγκτές πήγαν μόνο στα συσκευαστήρια και στους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Τόσο ο ειδικός γραμματέας του ΣΕΠΕ, Μιχάλης Κανδαράκης, όσο και ο αναπληρωτής διευθυντής της Οικονομικής Αστυνομίας, Μανώλης Σφακιανάκης, στο ερώτημά μου γιατί δεν πραγματοποιήσαν ελέγχους στα χωράφια, όπου εργάζονται χιλιάδες ανασφάλιστοι αλλοδαποί, απάντησαν πως «τώρα είναι όλοι υποψιασμένοι, θα πάμε σε ανύποπτο χρόνο».

Όμως, ούτε παλιότερα πήγαιναν, ενώ όλοι γνώριζαν εδώ και δέκα χρόνια τι καθεστώς επικρατεί, υπήρξαν καταγγελίες, έγιναν έρευνες και ασκήθηκαν διώξεις, ιδιαίτερα μετά το 2008, όταν χτυπήθηκε βίαια από τους εργοδότες η πρώτη απεργία 1.500 αλλοδαπών εργατών για τη μη καταβολή των δεδουλευμένων. Φυσικά οι υποθέσεις αυτές μέχρι τώρα δεν έχουν εκδικαστεί.

Η τοπική κοινωνία

Η ζωή έχει αλλάξει τα τελευταία χρόνια στην περιοχή. Ο κάμπος γέμισε φανταχτερά τρακτέρ και πολυτελή αυτοκίνητα. Ορισμένοι σκορπούσαν προκλητικά χρήματα σε λουλούδια στα νυχτερινά κέντρα ή αγόραζαν ποδοσφαιριστές για την τοπική ομάδα ποδοσφαίρου. Η εντατική καλλιέργεια φράουλας και οι εξαγωγές απέφεραν κέρδη δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ. Όλοι επωφελοούνται από την υπερεκμετάλλευση των ξένων εργατών, ανεξαρτήτως πολιτικής τοποθέτησης ή ιδεολογίας. Ο Βαγγελάτος, λόγω χάρη, φέρεται πως ανήκει στο χώρο του ΠΑΣΟΚ, το οποίο διατηρεί υψηλό ποσοστό στην περιοχή, κάποιοι άλλοι στη Ν.Δ., ενώ λίγους μήνες πριν από τα γεγονότα είχα γνωρίσει και φραουλοπαραγωγό της περιοχής που ανήκει στο κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης. «Δεν πιστεύω να απασχολείς κι εσύ μετανάστες χωρίς χαρτιά;» τον είχα ρωτήσει. «Μα και βέβαια. Έχω 100 Μπανγκλαντεσιανούς, ανά 50 σε δύο κοντέινερ. Είναι ενθουσιασμένοι, παρακαλάνε να έρθουν στη δουλειά για ένα πιάτο ρύζι».

«Κανείς δεν μπορεί να πει πως δεν γνώριζε», παραδέχτηκε σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχαμε ο περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας Απόστολος Κατσιφάρας. Λίγες ημέρες αργότερα όμως, επέρριψε αλλού τις ευθύ-

νες: «Είναι κρίμα να ενοχοποιήσουμε το προϊόν και την παραγωγή και να μην απευθυνθούμε στο κράτος, που δεν έχει κάνει τίποτα για να προστατεύσει τον κλάδο και τους εργαζομένους». Δεν είναι καθόλου τυχαίο μάλιστα το ότι, την ίδια ώρα που έπεφταν οι πυροβολισμοί στη Μανωλάδα, ο αντιπεριφερειάρχης Ανάπτυξης και Αγροτικής Οικονομίας, Γιώργος Αγγελόπουλος, είχε συνάντηση με τους φραουλοπαραγωγούς στην Πάτρα, μετά το τέλος της οποίας είχε δηλώσει ότι τους στηρίζει, λόγω της εξαιρετικής σημασίας του εξαγωγικού προϊόντος που παράγουν. Ενώ το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Πελοποννήσου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας θεώρησε πως «είναι λογικό να υπάρχουν και παρατράγουδα, όπως άλλωστε αν κοιτάξουμε στο παρελθόν θα δούμε φαινόμενα βιαιότητας ανάμεσα και σε Έλληνες πολίτες» και απέδωσε ευθύνες στον «υπερβάλλοντα ειδησεογραφικό ζήλο που καταστρέφει παρτίδες του προϊόντος», αποσιωπώντας τις επιθέσεις που έχουν δεχτεί στην περιοχή τα τελευταία χρόνια δημοσιογράφοι και φωτορεπόρτερ του τοπικού και του αθηναϊκού Τύπου.

Κανείς δεν έπεσε από τα σύννεφα. Ούτε βέβαια τα συνδικάτα, που έλαψαν όλα αυτά τα χρόνια διά της απουσίας τους. Όλοι γνωρίζουν και κάνουν «τα στραβά μάτια». Κάποιοι πλουτίζουν και κάποιοι επωφελοούνται. Μετά τους πυροβολισμούς επιχειρήσαν συντονισμένα να χαρακτηρίσουν το περιστατικό μεμονωμένο. Φραουλοπαραγωγοί, εκπρόσωποι της αυτοδιοίκησης, επιστημονικοί σύλλογοι και πολιτικά κόμματα. Χαρακτηριστική είναι η δήλωση της Εφης Σαλιάρη-Γεωργοπούλου, που είναι τοπική βουλευτίνα του ΣΥΡΙΖΑ: «Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να γενικεύσουμε έτσι το φαινόμενο, δεν σημαίνει ότι επειδή έτσι έχει περάσει στον Τύπο, ότι όλοι εκμεταλλεύονται τους εργάτες, ούτε ότι ζουν όλοι κάτω από άθλιες συνθήκες».

Όμως, αν εξαιρέσει κανείς τους πυροβολισμούς, όλα τα άλλα είναι ίδια: οι ανασφάλιστοι μετανάστες χωρίς χαρτιά, οι άθλιες συνθήκες εργασίας, οι καταυλισμοί και οι παραγκουπόλεις. •

Διαβάστε επίσης στο:
nikosvafiadis.wordpress.com
> Γάγγραινα η «μαύρη εργασία» -

Τα τελάρα φεύγουν με μικρά φορτηγά για τα συσκευαστήρια και από εκεί με νταλίκες για την αγορά, εγχώρια και ξένη.

Οι Μπανγκλαντεσιανοί έχουν περίπου ανά 30 έναν επικεφαλής, ο οποίος αποκαλείται «κομάντο». Αυτός κανονίζει τις επαφές με τον εργοδότη, τις πληρωμές, τη διαμονή.